

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1934 kl. 10 f. m.

Utlåtande, i anledning av framställningar av fullmäktige i riksbanken angående pensioner åt vissa anställningshavare vid Tumba bruk.

I skrivelse till bankoutskottet den 1 februari 1934 hava fullmäktige i riksbanken gjort framställning om utverkande av pension åt arbetaren vid Tumba bruk Anders Anzelius och arbetskan därstädes Evelina Charlotta Carolina Andersson.

Av handlingarna i ärendet inhämtas

beträffande *Anzelius*,

att han är född den 27 mars 1864 och alltså nära 70 år gammal;

att han varit anställd vid Tumba bruk såsom valsare sedan den 1 december 1896 eller drygt 37 år;

samt att han under de senaste fem åren före den 1 november 1933 åtnjutit, förutom fri bostad och vedbrand, kontant avlöning, som utgjort i medeltal 3 686 kronor för år; samt

beträffande *Andersson*,

att hon är född den 9 mars 1864 och alltså 70 år gammal;

att hon sedan år 1924 är änka efter förre rättaren vid Tumba bruk A. V. Andersson;

att hon, som år 1888 börjat arbeta vid bruket med skörde- och tröskningsarbete och dylikt, från och med år 1904 omhänderhaft städningsarbeten samt sedan år 1925 arbetat såsom lumparbeterska;

att hennes anställningstid vid bruket uppgår till 29 år;

samt att hon under de senaste fem åren före den 1 november 1933 åtnjutit, förutom fri bostad och vedbrand, kontant avlöning, som utgjort i medeltal 1 245 kronor för år, varjämte hon från bruket åtnjutit understöd efter sin avlidne man med 40 kronor i månaden.

Fullmäktige hava — med erinran, att 1932 års riksdag godkänt vissa grunder för pensionering av arbetare vid Tumba bruk — hemställt, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen medgiva, att enligt samma grunder nu ifrågakvarande arbetare måtte, räknat från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid av brukets medel uppbära årliga pensioner, Anzelius med 1 368 kronor och Andersson med 900 kronor, därvid beträffande Andersson förutsatts, att nu utgående änkeunderstöd å 40 kronor i månaden skulle indragas.

Vidare hava fullmäktige i skrivelse till utskottet den 1 mars 1934 gjort framställning om utverkande av pension åt arbeterskan vid Tumba bruk Anna Ulrika Norgren.

Av handlingarna i ärendet inhämtas beträffande *Norgren*,

att hon är född den 23 maj 1877 och alltså snart 57 år gammal;

att hon varit anställd vid bruket sedan den 15 september 1918 eller omkring 15½ år;

att hon under de sex första åren av sin anställningstid varit föreståndarinna för marketenteriet och samtidigt arbetat vid bruket såsom papperssortererska från den 1 april 1919 och såsom lumpsortererska från den 20 maj 1922;

att hon under de senaste fem åren före den 1 november 1933 åtnjutit, förutom fri bostad om ett rum och kök, kontant avlöning, som utgjort i medeltal 1 637 kronor;

att hon enligt ett av brukets läkare utfärdat intyg lider av psykisk undermålighet (psychopathia) och därför är i stort behov av vård antingen vid anstalt för obotligt sjuka eller på ålderdomshem;

att sådan vård lämpligen skulle kunna beredas henne i Botkyrka kommuns ålderdomshem, därvid kostnaden skulle utgöra lägst 1 krona 60 öre per dag eller för år räknat i det närmaste 600 kronor;

samt att Norgren, som själv är obemedlad, har, utom två syskon i små ekonomiska omständigheter, inga andra nära anförvanter än en dotter, född år 1911 och sedan år 1926 anställd vid bruket mot en avlöning å omkring 1 500 kronor om året.

Fullmäktige, som ansett, att det torde ankomma på bruket att under en eller annan form lämna Norgren erforderligt understöd, hava i sådant avseende hemställt, att bankoutskottet ville förslå riksdagen medgiva, att Norgren måtte från och med den 1 juli 1934 under sin återstående livstid av brukets medel uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Utskottet får för sin del tillstyrka, att pensioner beviljas i nu förevarande fall. Vad angår pensionsbeloppens storlek har utskottet icke funnit anledning till erinran mot att pensionen till Anzelius, på sätt fullmäktige hemställt, i enlighet med de år 1932 godkända grunderna för pensionering av arbetare vid Tumba bruk bestämmes till 1 368 kronor. De pensionsbelopp däremot, som av fullmäktige föreslagits skola utgå till Andersson och Norgren, synas utskottet emellertid vara väl höga i jämförelse med de pensioner, som under liknande förhållanden i allmänhet plägat tillerkännas arbeterskor i statens tjänst. Beträffande nämnda två anställningshavare föreligga varken i fråga om arten av det av dem utförda arbetet eller i övrigt några sådana särskilda omständigheter, som skulle kunna motivera en höjning av pensionsbeloppen utöver de vanligen utgående. På grund härav har utskottet funnit sig böra ifrågasätta någon jämkning nedåt av de föreslagna pensions-

Utskottet.

beloppen, nämligen för Andersson till 792 kronor och för Norgren till 564 kronor.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förevarande framställningar, må medgiva, att följande anställningshavare vid Tumba bruk må från och med den 1 juli 1934 under sin återstående livstid av brukets medel uppbära årliga pensioner, nämligen Anders Anzelius med 1 368 kronor, Evelina Charlotta Carolina Andersson med 792 kronor och Anna Ulrika Norgren med 564 kronor.

Stockholm den 15 mars 1934.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Lindgren, Lindley, Stendahl, Ström
i Lidköping, Ernfors, Bjurström och Bodin;

från andra kammaren: herrar Leffler, Bäcklund, Laurén, Lovén, Ryberg,
Wikström, Ahl och Gustavson i Sala.